

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lintulajin pyydystämistä ja häirintää

Hakija

Olli-Pekka Karlin

Asia

Lupahakemus koskien maakotkan pyydystämistä ja varustamista satelliittilähettimellä tutkimustarkoituksessa Ranualla, Lapissa.

Hakemus

Hakija hakee lupaa maakotkan (*Aquila chrysaetos*) pyydystämiseen ja varustamiseen satelliittilähettimellä Ranualla. Lupaa haetaan ajalle 1.3.2025-1.3.2028 tutkimustarkoituksessa. Hakemukselle toivotaan kiireellistä käsittelyä, sillä pyydystettävä maakotka käy hakemushetkellä kevättalvella ruokinnalla ja se voisi olla mahdollista pyytää nopeastikin. Ruokinnalle on maanomistajan lupa. Toisaalta myöhemmin maakotkan saanti ruokinnalle voi kestää kauan, joten lupaa haetaan useammalle vuodelle.

Maakotkan reviirin lähelle ollaan rakentamassa kaivosta ja aikaisemmin poikkeusluvalla VARELY/4537/2020 pyydetty maakotkakoiras ei enää anna paikannuksia, koska 3G verkko ei enää toimi matkapuhelinverkossa. Tarkoituksena on ottaa sama yksilö kiinni ja varustaa se 4G lähettimellä, jotta maakotkan liikkeitä ja elinympäristön muutoksen vaikutusta linnun reviiriin pystytään seuraamaan pidemmällä aikavälillä. Seurantaan käytetään Ornitelan satelliittilähetintä.

Lintua on seurattu vuodesta 2020. Vuonna 2024 alueelle rakennettiin tie kaivosta varten ja tarkoitus on jatkaa seurantaa mahdollisimman kauan. Satelliittilähetin ei ole vaikuttanut aikaisemmin linnun käyttäytymiseen häiritsevästi, viime kesänäkin lähetinlintu tuotti yhden poikasen.

Määräykset, joita hakemus koskee

Maakotka on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu. Lisäksi laji on vaarantunut.

Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajien tahallinen pyydystäminen on kielletty. Luonnonsuojelulain 70 § kieltää rauhoitettujen eläinlajien tahallisen häirinnän, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muutonaikaisilla levähdysalueilla tai muuten lajien elämänsyklin kannalta tärkeillä alueilla.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. tutkimus- ja opetustarkoituksessa. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle hakemuksen mukaisen luvan pyydystää ja varustaa maakotka satelliittilähettimellä Ranualla alla luetelluin ehdoin.

1. Lupa maakotkan pyydystämiseen ja satelliittilähettimen asentamiseen on voimassa 1.3.2028 asti.
2. Lintua pyydystäessä ja lähetintä kiinnittäessä ja poistaessa on toimittava rengastusluvassa mainituin ehdoin.
3. Em. toimenpiteet eivät saa vaarantaa linnun terveyttä tai hyvinvointia. Mikäli on vaarana, että lintu vahingoittuu, on toiminta lopetettava välittömästi. Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
4. Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimessa) ja pyydettyäessä lupa on esitettävä.
5. Mikäli toimenpiteitä tehdään perustetuilla luonnonsuojelualueilla, tulee hakijan tarvittaessa erikseen hakea lupaa poiketa näiden alueiden rauhoitusmääräyksistä. Yksityisten luonnonsuojelualueiden osalta lupaviranomainen on alueellinen ELY-keskus ja valtion suojelualueiden osalta Metsähallitus.
6. Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin.
7. Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista yhdessä Lapin ELY-keskuksen kanssa. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
8. Luvan käytöstä tulee raportoida vuosittain seuraavan vuoden tammikuun loppuun (31.1.) mennessä. Raportti toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) päätöksen asianumerolla VARELY/1604/2025 varustettuna. Raportista tulee ilmetä linnulle tehtyjen toimenpiteiden kesto, ajankohta ja sijainti, reviiritiedot, tieto lähettimen toiminnasta ja pyydystetyn maakotkan sukupuoli. Myös mahdollinen lähettimen poisto tulee raportoida. Lisäksi raportoinnissa tulee antaa arvio toimenpiteiden vaikutuksista.
9. Hakijan tulee pyydettyäessä luovuttaa paikannusaineisto Varsinais-Suomen ELY-keskukselle suojelutarkoitusta varten. ELY-keskus voi harkintansa mukaan luovuttaa materiaalia kolmansille osapuolille em. tarkoituksessa.
10. Hakijan on lähetettävä kerätty paikannusaineisto maakotkan seurannasta vastaavalle Metsähallitukselle niin pitkään, kuin satelliittilähetin on toiminnassa. Aineisto tulee lähettää kerran vuodessa. Lisäksi hakija voi jakaa Metsähallitukselle tunnuksat lähetinpalveluun liveseurantaa varten.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja luonnonsuojelulain rauhoitus säännöksistä voidaan poiketa tutkimus- ja opetustarkoituksessa. Lisäksi EU:n lintudirektiivin artikla 10 velvoittaa jäsenvaltioita edistämään lintukantojen tutkimusta.

Maakotkan liikkeistä saatavaa paikannusaineistoa käytetään erityisesti sen arviointiin, millaisia vaikutuksia suunnitellulla kaivostoiminnalla olisi maakotkalle. Vastaavaa tietoa maakotkan reviiristä ja saalistusalueista ei ole mahdollista saada tutkimuskäyttöön muita keinoja käyttämällä. Ko. maakotkaa on seurattu jo useampi vuosi, ja seurannan jatkaminen on perusteltua, jotta reviirinkäytöstä saadaan mahdollisimman kattava kokonaiskuva.

Hakijalla on laajasti kokemusta maakotkien pyydystämisestä sekä satelliittilähettimien asentamisesta, ja aiemmista poikkeusluvista on raportoitu lupaehtojen mukaisesti. Maakotkan pyydystäminen tapahtuu etäällä pesältä ja satelliittilähettimen aiheuttama häiriö linnulle on kertaluontoinen ja lyhyt, joten luvanmukainen toiminta ei vaaranna maakotkan suotuisan suojelutason saavuttamista.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi luonnonvaraisten lintujen suojelusta (2009/147/EY, lintudirektiivi), artikkelit 1 ja 10

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

Päätöksen voimaantulo

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Luvan mukaisiin toimenpiteisiin tulee voida ryhtyä ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman. Seuranta-aineiston jatkuvuuden kannalta on perusteltua pyrkiä saamaan maakotka pyydettyä ja satelliittilähetin vaihdettua mahdollisimman pian. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida sen luonteen ja tutkimuksellisen intressin vuoksi lykätä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Liisa Maanpää ja ratkaissut yksikön päällikkö Olli Mattila.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Metsähallitus kirjaamo@metsa.fi

Luonnontieteellinen keskusmuseo jari.valkama@helsinki.fi

Rengastustoimisto rengastus@luomus.fi

Lapin ELY-keskus kirjaamo.lappi@ely-keskus.fi

Lapin poliisilaitos kirjaamo.lappi@poliisi.fi

Ranua kirjaamo@ranua.fi

Lapin lintutieteellinen yhdistys ry. (LLY) info@lly.fi , puheenjohtaja@lly.fi

SLL Lapin luonnonsuojelupiiri ry. lappi@sll.fi

Suoritemaksutta

Tämä asiakirja VARELY/1604/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/1604/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Maanpää Liisa 19.03.2025 07:54

Ratkaisija Mattila Olli 19.03.2025 09:01

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiannona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähtetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 310 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

Käyntiosoite: Torikatu 34-40, 90100 Oulu

Puhelin: 029 56 42800

Telefax: 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.